

Dossier d'activitats

Recomanada
a partir de 3 anys

Recomanada per a P3 i P4

Distribuïdora de cinema
infantil, tranquil i en català
www.packmagic.cat

Index

Sinopsi i fitxa tècnica

1

Què treballem?

2

- Educació emocional: la por
- Adaptacions cinematogràfiques: dels llibres a la pel·lícula
- Elements audiovisuals del cinema de terror

Abans de veure la pel·lícula

5

Després de veure la pel·lícula

7

Glossari

10

Què hem après?

11

Les activitats que proposa aquest dossier són:

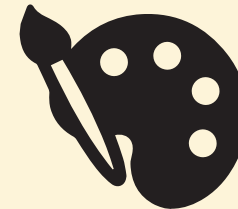
per debatre en grup

per reflexionar

per a fer recerca i investigació

per desenvolupar la creativitat artística

Sinopsi

Laban, un petit fantasma, viu amb la seva família al Castell del Sol Diürn. Ell desitja fer por, tal com el seu pare, però per més que ho intenti mai ho aconsegueix. Labolina, la seva germana, és especialista en fer sons, pot imitar qualsevol soroll, sigui el que sigui. Al castell hi viu una família reial, i el fill dels reis, junt amb el seu gosset Rufus, són els millors amics d'en Laban. I el més important, el fantasma protagonista té por de la foscor.

Direcció: Alicja Björk Jaworski, Karin Nilsson, Lasse Persson i Per Åhlin **País:** Suècia **Any:** 2006 **Direcció de producció:** Clas Cerderholm i Jan i Lars Blomgren **Argument i guió:** Lena Ollmark, Anders Sparring i Jan Vierth **bastant-se en el text i les il·lustracions:** Inger i Lasse Sandberg **Animació:** Per Åhlin i altres **Fotografia:** Piotr Jaworski **Durada:** 45 minuts

Què treballem?

Educació emocional: la por

La por és una emoció pròpia de l'ésser humà, talment com ho són la tristesa i l'alegria. Es podria definir la por com el torbament de l'ànim, especialment sobtat i fort, en presència d'un perill real o imaginari. Els personatges principals de *Laban, el petit fantasma*. Quina por! (en Laban, la Labolina i els pares fantasmes), la temàtica i els escenaris del film són els clàssics del gènere de terror, però en tractar-se d'una **pel·lícula per a infants**, la voluntat no és la de torbar l'ànim amb emocions com la por o l'angoixa, sinó el contrari, **normalitzar una emoció** tan natural per l'ésser humà com és la por. Els personatges i les històries que viuen, però, no fan gaire por. Tot i que reconeixem elements clàssics del gènere de terror, **el petit fantasma Laban no espanta**. De fet, és ell el poruc de la història! Així, el protagonista normalitza una emoció tan natural entre els més menuts com és la por.

Adaptacions cinematogràfiques: dels llibres a la pel·lícula

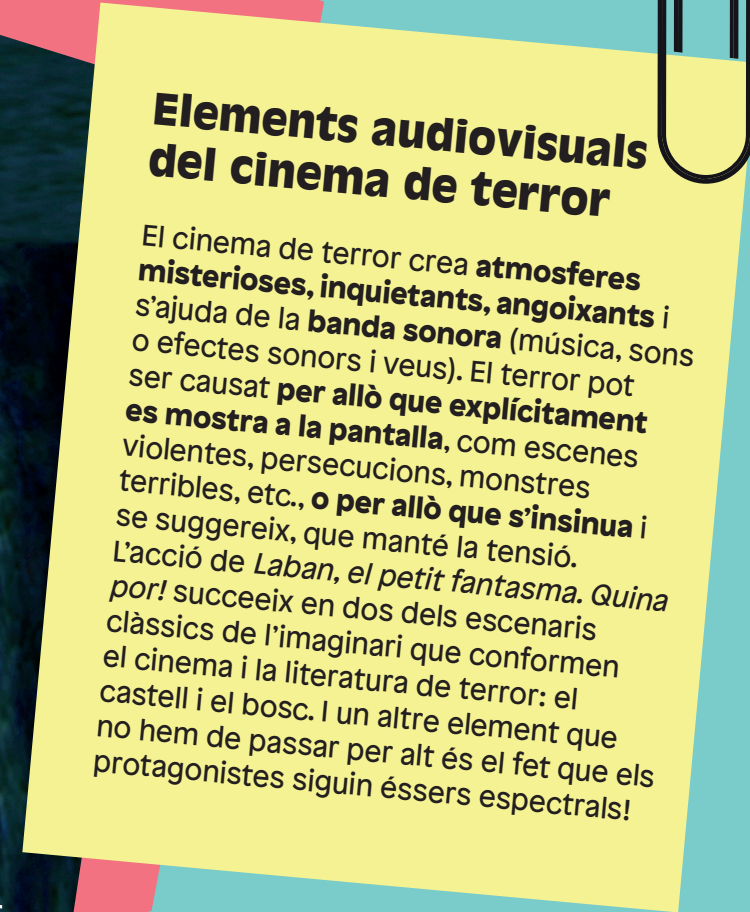
La primera història sobre en Laban, el fantasma més amable i entranyable de la història de la literatura sueca, **es va publicar el 1965** i tenia l'objectiu d'alleugerir la por que sentia el fill de l'autora i l'il·lustrador. Actualment, ja han passat més de cinquanta anys de la creació d'aquest personatge, però encara ara **segueix sent popular a Suècia**.

La trama de la pel·lícula parteix d'algunes de les històries però es desenvolupa en només sis episodis; cada un relata unes aventures del fantasma protagonista, la seva família i els seus amics. Tot i que la por sempre és present en tots els capítols, **el desenllaç de cadascun d'ells és positiu**, així que ofereix tranquil·litat als infants. Pel que fa a les il·lustracions de la pel·lícula, estan basades en els dibuixos dels llibres realitzats per Lasse Sandberg.

Sabies que...?

Inger i Lasse Sandberg, l'autora i l'il·lustrador de les històries d'en Laban, van crear aquests relats per a Niklas, el seu fill, quan van identificar la por que el menut sentia. Els pares van pensar que escriure sobre un fantasma poruc podria servir per calmar-li la por. Així doncs, van emprar-la com a antídoto per a la mateixa por, amb la ideació d'un personatge contradictori: un fantasma que en comptes de provocar el pànic, en sentia ell mateix.

Elements audiovisuals del cinema de terror

El cinema de terror crea **atmosferes misterioses, inquietants, angioixants** i s'ajuda de la **banda sonora** (música, sons o efectes sonors i veus). El terror pot ser causat **per allò que explícitament es mostra a la pantalla**, com escenes violentes, persecucions, monstres terribles, etc., **o per allò que s'insinua** i se suggereix, que manté la tensió. L'acció de *Laban, el petit fantasma*. Quina por! succeeix en dos dels escenaris clàssics de l'imaginari que conformen el cinema i la literatura de terror: el castell i el bosc. I un altre element que no hem de passar per alt és el fet que els protagonistes siguin éssers espectrals!

Abans de veure la pel·lícula...

30 minuts

Posar cara a les pors

De què creieu que té por en Laban? Fer un debat sobre les pors que poden sentir els infants. Es pot preguntar si algú té por de la foscor, com en Laban, o bé si algú té por d'algun animaló, tal com li passa al pare del Laban amb els ratolins.

- ▶ Què us fa molta por? I poca por? Tothom té les mateixes pors?
- ▶ Què feu quan teniu por? Ho expliqueu a algú? Com us sentiu després?
- ▶ Com expressem aquesta emoció (ens quedem quietes o quietes, tremolem, ens amaguem, correm, cridem, plorem...) o bé fem alguna cosa per intentar minimitzar la por?
- ▶ A partir de la pregunta Com supera en Laban les seves pors?, es pot preguntar com cadascú supera la por que sent a vegades: què ajuda cada infant a tranquil·litzar-se? En el cas de la foscor, potser algú se sent millor anant a dormir amb un llum encès o bé escoltant un conte abans d'anar a dormir, etc.

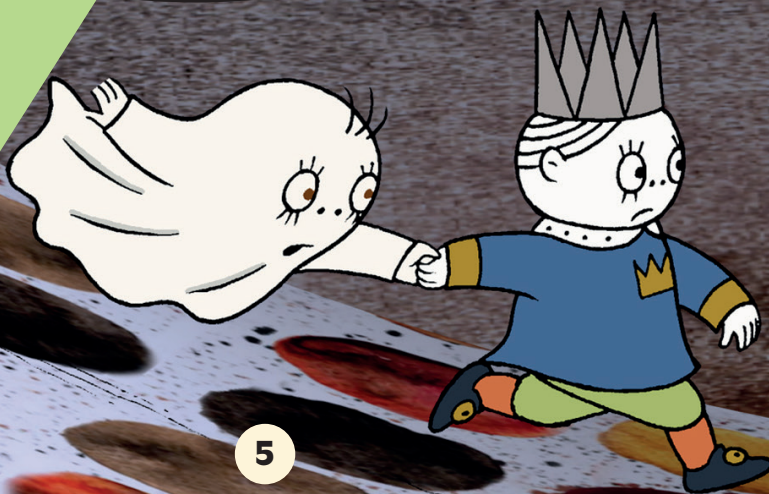
L'objectiu d'aquesta activitat és normalitzar les emocions que senten els infants sense categoritzar si uns són més valents o altres més porucs, sinó acceptar les diferències i normalitzar aquestes sensacions, ja que tothom pot sentir por en diferents circumstàncies de la vida. L'important és poder expressar els temors propis i trobar elements o accions que calmin aquestes emocions i que reconfortin.

30 minuts

Galeria de monstres

En Laban quan va al bosc s'imagina que hi ha un monstre amagat entre els arbres. Cadascun dels infants es pot imaginar un monstre ben terrible i dibuixar-lo en un paper, i posar-li nom. Posteriorment, es pot fer una exposició col·lectiva de monstres.

20 minuts

El bosc del terror

Tot i que en Laban no és un fantasma que faci massa por o angoixa, la pel·lícula té alguns dels elements típics del cinema de terror, especialment pensats per contribuir a generar aquestes emocions. Un és el Castell del Sol Diürn, ombrívol i vast i amb elements com cadenes, armadures de cavallers buides que prenen vida, fantasmes, campanes, gemecs a mitjanit, etc. L'altre escenari important és el bosc que rodeja el castell.

Tanquem els ulls i imaginem-lo. Llistar conjuntament quins són els elements "terrorífics", tant gràfics com sonors (aquests els podeu reproduir amb l'ajuda d'internet o bé fer-los vosaltres mateixos), que podrien aparèixer. Un cop vista la pel·lícula, contrastar si ens n'hem deixat algun i apreciar com l'àudio, i no només la imatge, reforça el to i el missatge a les pel·lícules.

Després de veure la pel·lícula...

30 minuts

Aventures que espanten

Preguntar als infants quina aventura els ha agradat més de totes les que ha viscut en Laban. Recordar alguna de les aventures que apareixen a la pel·lícula.

Inventar-se entre tots i totes noves aventures que li podrien passar al Laban. A partir de la imatge que apareix a continuació, inventar-se què es podria trobar en Laban fora de la tenda de campanya durant la nit. No cal que sigui allò que es troba a la pel·lícula, sinó que es pot fantasiejar amb el que es vulgui, donant la possibilitat de canviar d'escenari. També es poden recuperar elements que fan por a l'alumnat.

20 minuts

En Laban tremola!

Escriure a la pissarra els següents elements. Fer sortir a diferents alumnes a subratllar què és el que li fa por a en Laban, i preguntar si també a ell o ella li produeix el mateix efecte.

- ▶ De la foscor al bosc
- ▶ De la seva germana Labolina
- ▶ De les aranyes
- ▶ De les teranyines
- ▶ De jugar amb el príncep
- ▶ Dels monstres
- ▶ D'un gat per la finestra
- ▶ Dels ratolins
- ▶ Dels esquelets
- ▶ De la seva ombra
- ▶ D'estar a dins l'armari
- ▶ Dels passadissos llargs
- ▶ Dels sons del bosc
- ▶ De les portes que grinyolen
- ▶ Del silenci

Sabies que...?

Els paisatges de *Laban, el petit fantasma*. Quina por! estan fets amb pintures acríliques o pastels mentre que els dibuixos dels personatges estan fets a llapis amb traços simples. Les indumentàries dels personatges i els seus rostres són fets amb colors plans; tot el conjunt recorda la tècnica del collage.

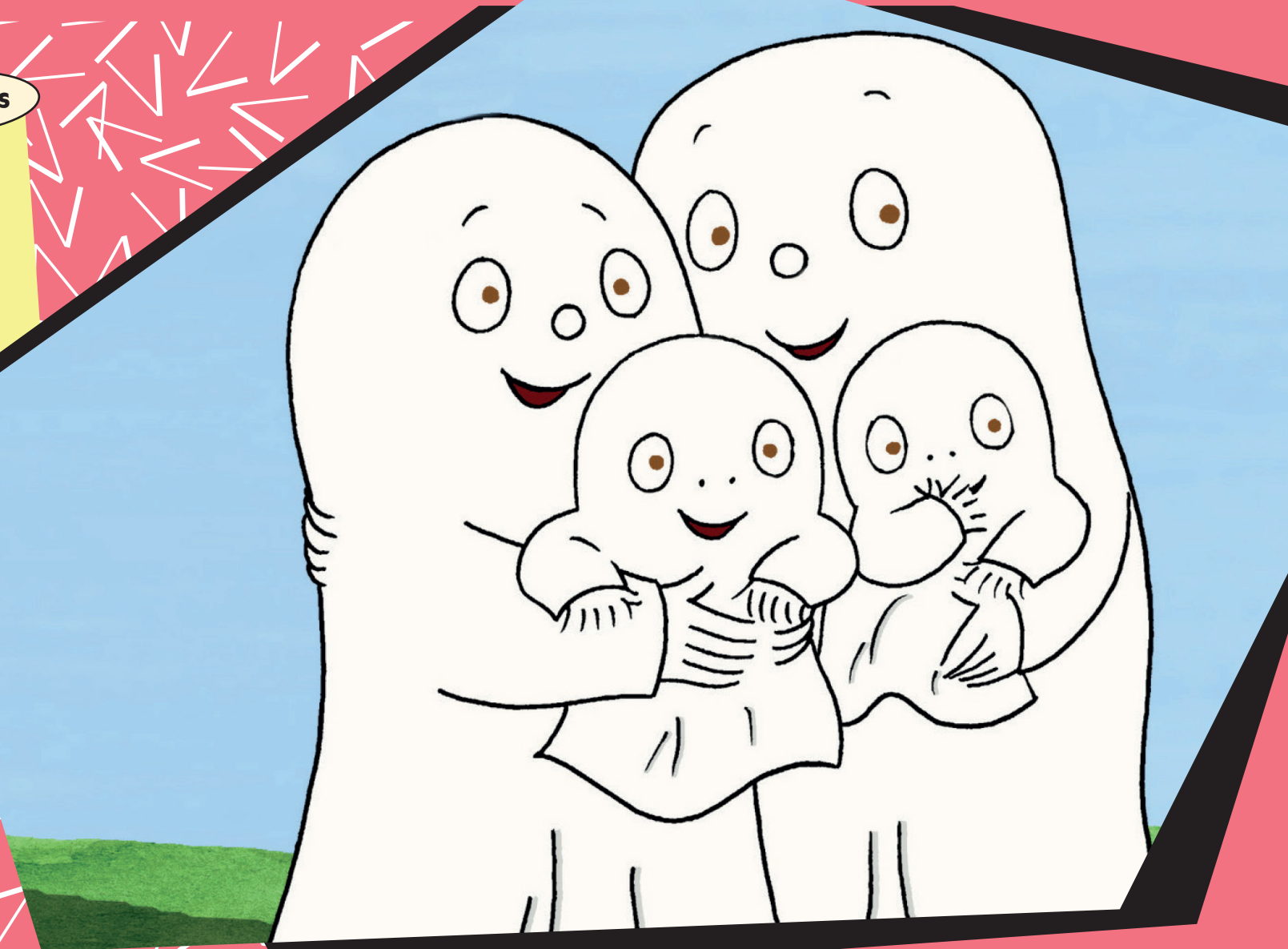

30 minuts

Qui és qui?

Tot i que el pare, la mare, en Laban i la Labolina són de la mateixa família, cada un té unes característiques físiques diferents, així com una manera de ser i fer concreta. La caracterització dels personatges serveix per distingir-los.

Imprimir o fotocopiar aquesta pàgina i repartir les còpies a l'alumnat. Tothom haurà de dibuixar allò que diferencia els diferents membres de la família de Laban. Què els hi falta a les cares per saber qui és qui? Qui és en Laban? I la Labolina? I la mare? I el pare? A part de l'aspecte físic, un cop acabat el dibuix, recordar el caràcter i la manera de ser de cada fantasma.

Glossari

Gènere cinematogràfic

És un terme que classifica els films segons les seves característiques comunes, estètiques i temàtiques. Hi ha gèneres que el cinema ha heretat de la tradició literària o teatral; es parla d'una comèdia, d'un drama, d'un film d'aventures, etc., però n'hi ha que no es consoliden en el seu caràcter genèric diferenciats fins que el cinema se'ls fa seus: el *thriller*, el *western*, el cinema bèl·lic.

Aquesta pel·lícula pertany al gènere cinematogràfic del terror tot i que l'objectiu no sigui, precisament, generar por, sinó treballar una reflexió per normalitzar aquesta emoció.

Escenari

És el lloc cinematogràfic on succeeix alguna de les escenes de la pel·lícula. A diferència de la localització, aquest lloc no existeix de debò, sinó que es crea per tal de filmar-hi. En el cas d'aquesta pel·lícula, els personatges es mouen en escenaris dibuixats amb pintures acríliques o pastels, creats expressament per poder crear el film.

Els escenaris principals de la pel·lícula són el castell i el bosc, elements clàssics del cinema de terror i de les històries de fantasmes.

Banda sonora

Es tracta de l'espai sonor d'un film. En ell s'hi recullen tres tipus de pistes de so: les veus, els sorolls d'ambient o els efectes sonors i la música. Així com els sons tenen la funció de conferir expressivitat i afegir realisme a les imatges, la música s'encarrega de potenciar-ne l'emotivitat.

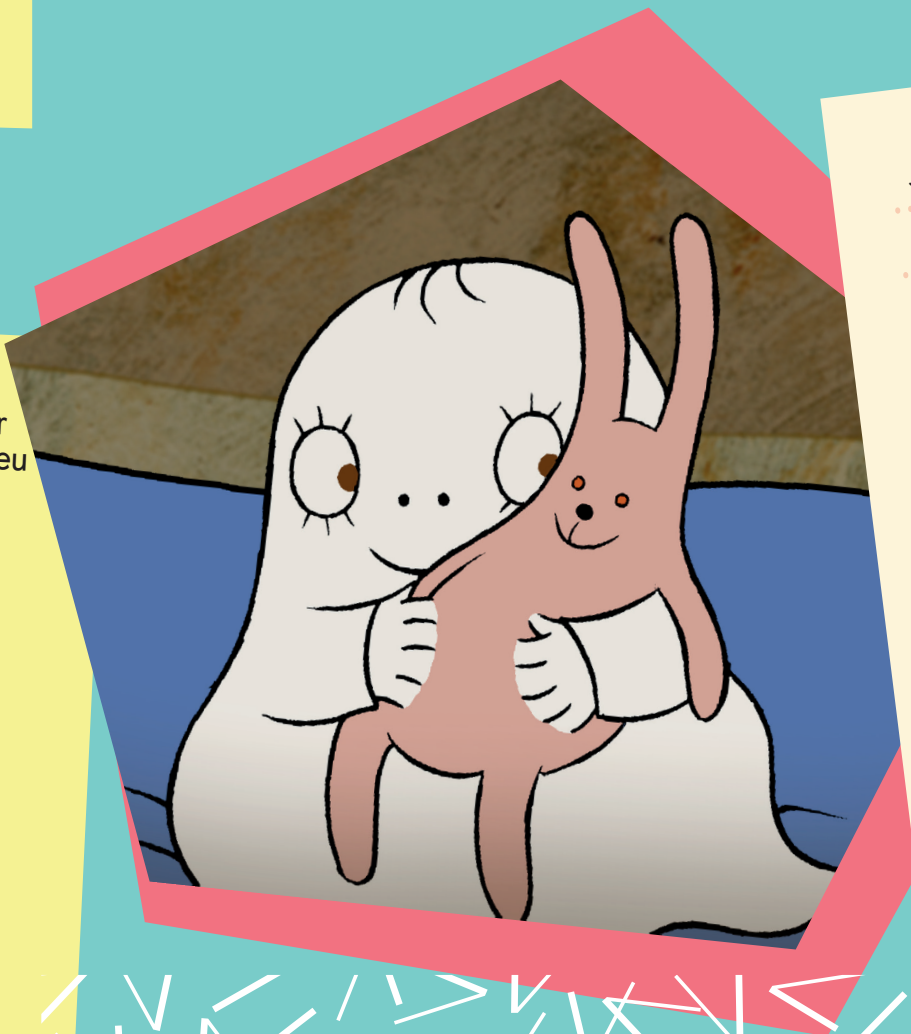
Tot i que sovint no es pensa en la banda sonora, és una part imprescindible de qualsevol producte audiovisual, i en el cinema de por especialment: la prova és que si es visiona la pel·lícula sense volum, l'efecte és completament diferent.

Què hem après?

Per avaluar què hem après podem jugar a ser **crítics i crítiques de cine**. Coneixeu aquesta professió? Expliquem que són persones que miren moltíssimes pel·lícules i coneixen molt bé la història del cinema. Es dediquen a valorar cada pel·lícula i a explicar (per escrit, o a la ràdio o a diferents mitjans) la seva interpretació i valoració del film: què té de bo, què li falla, què ens vol dir, etc.

Demaneu als infants que cadascú, aixecant la mà, ens expliqui allò que remarcaria de la pel·lícula i el que considera que ha après. Ho anirem apuntant en un paper o mural, que quedarà penjat a l'aula. Es poden veure més pel·lícules i dedicar un **Racó del cinema** on hi hagi totes aquestes crítiques conjuntes de les pel·lícules que hem vist.

-
- ✓ QUE LA POR ÉS UNA EMOCIÓ MÉS DE TOTES LES QUE EXISTEIXEN, I QUE SABER-LA DETECTAR ENS POT AJUDAR A RECONFORTAR-NOS.
 - ✓ ÉS IMPORTANT COMPARTIR LES EMOCIONS QUE ENS TRAVESSEN, QUE NO SÓN BONES NI DOLENTES: DE TOTES EN PODEM APRENDRE I TOTHOM LES POT SENTIR.
 - ✓ EL CINEMA POT CLASSIFICAR-SE EN GÈNERES CINEMATogrÀFICS O TIPUS DE PEL·LÍCULES QUE BUSQUEN GENERAR EMOCIONS DIFERENTS, COM PER EXEMPLE EL GÈNERE DEL TERROR.
 - ✓ LA BANDA SONORA D'UN FILM ÉS TAN IMPORTANT COM ELS ELEMENTS VISUALS (ESCENARIS, CARACTERITZACIÓ DE PERSONATGES, ETC.).

Distribuïdora de cinema
infantil, tranquil i en català
www.packmagic.cat